

BELEIDSREGEL CA-398

Steunverlening AWBZ

1. Algemeen

- a. Deze beleidsregel is van toepassing op de zorg of dienst als omschreven bij of krachtens de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) die wordt geleverd door zorgaanbieders die zijn toegelaten voor een of meer van de functies persoonlijke verzorging, verpleging, begeleiding, behandeling of verblijf als omschreven in het Besluit zorgaanspraken AWBZ.
- b. Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin de mededeling als bedoeld in artikel 20, tweede lid, sub b, van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 augustus 2009.
- c. De Beleidsregel steunverlening AWBZ met nummer CA-345 loopt tot en met 31 juli 2009.
- d. Deze beleidsregel kan worden aangehaald als 'Beleidsregel steunverlening AWBZ'.

Kenmerk
CA-398

2. Definities

a. *Zorgaanbieder*

Zorgaanbieder die is toegelaten voor een of meer van de functies persoonlijke verzorging, verpleging, begeleiding, behandeling of verblijf als omschreven in het Besluit zorgaanspraken AWBZ.

b. *Zorgkantoor*

De rechtspersoon die op grond van het Administratiebesluit Bijzondere Ziektekostenverzekering bij Aanwijzing Zorgkantoren (met kenmerk Z/VU-2892517) van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is aangewezen als verbindingkantoor.

c. *Zorgbrede governancecode*

De door de vereniging Brancheorganisaties Zorg opgestelde code van 18 december 2005, welke is te vinden op www.brancheorganisatieszorg.nl

d. *Externe accountant*

Accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, niet zijnde de accountant die betrokken is geweest bij de controle c.q. de beoordeling van de financiële verslaggeving van de zorgaanbieder over de laatste drie boekjaren.

3. Steunverzoek

- a. Gelet op artikel 57, tweede lid van de Wmg wordt een steunverzoek door een AWBZ-zorgaanbieder en het zorgkantoor gezamenlijk ingediend.

- b. Indien een AWBZ-zorgaanbieder in meerdere zorgkantoorregio's actief is, geldt de voorwaarde van gezamenlijke indiening van het steunverzoek als gesteld onder a voor ieder betrokken zorgkantoor.
- c. Gelet op artikel 57, tweede lid van de Wmg wordt het steunverzoek schriftelijk, gemotiveerd en adequaat onderbouwd, bij de NZa ingediend.

Kenmerk
CA-398
Pagina
2 van 5

4. Voorwaarden voor steunverlening

4.1 De AWBZ-zorgaanbieder beschikt over een negatief eigen vermogen

- a. Van een negatief eigen vermogen is sprake indien het totale saldo van kapitaal, reserves, voorzieningen en eventuele andere eigen vermogensbestanddelen negatief is en ten opzichte van de aanvaardbare kosten van de AWBZ-zorgaanbieder een (negatieve) afwijking is van tenminste enige procenten.
- b. Als een AWBZ-zorgaanbieder onderdeel is van een rechtspersoon betreft de NZa de vermogenssituatie van de gehele organisatorische entiteit waar de AWBZ-zorgaanbieder deel van uitmaakt in haar beoordeling.

4.2. De continuïteit van de AWBZ-zorg in een regio is niet meer gegarandeerd

Voor steunverlening op grond van deze beleidsregel kan slechts aanleiding bestaan als het zorgkantoor, als gevolg van financiële moeilijkheden van een gecontracteerde zorgaanbieder niet in staat zal zijn er (duurzaam) in voldoende mate voor zorg te dragen dat verzekerden de zorg verkrijgen waarop zij op grond van de AWBZ aanspraak hebben, met als gevolg dat de continuïteit van AWBZ-zorg niet langer geborgd kan worden.

4.3. Er is sprake van een voldoende solide saneringsplan voor de zorgaanbieder

- a. De AWBZ-zorgaanbieder beschikt over een saneringsplan;
- b. Dit saneringsplan is voorzien van een rapport van feitelijke bevindingen (COS 4400) van een externe accountant. Dit rapport bevat de bevindingen van de externe accountant over de redelijkheid van de veronderstellingen en de cijfers die door de zorgaanbieder zijn gehanteerd bij de totstandkoming van het saneringsplan;
- c. Het schriftelijk oordeel van de Raad van Toezicht van de AWBZ-zorgaanbieder is bij het saneringsplan gevoegd;
- d. Het zorgkantoor heeft vertrouwen in het opgestelde saneringsplan en maakt dit schriftelijk kenbaar aan de NZa;
- e. In het saneringsplan is sprake van een sluitende begroting of sluitende exploitatie vanaf het moment dat de sanering gestart wordt.

4.4. RvB en RvT bij de zorgaanbieder hebben voldoende vertrouwen

- a. De AWBZ-zorgaanbieder beschikt over een Raad van Bestuur en Raad van Toezicht die het vertrouwen bieden dat de financiële problemen worden opgelost en dat de continuïteit van zorg in de toekomst gewaarborgd is;
- b. Het zorgkantoor is van oordeel dat de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht over voldoende vertrouwen beschikken om de financiële problemen op te lossen en de continuïteit van zorg in de toekomst te waarborgen en maakt dit schriftelijk kenbaar aan de NZa.

4.5 Steunverlening door de NZa vindt alleen plaats als en voor zover de AWBZ-zorgaanbieder niet op eigen kracht uit de financiële problemen kan komen.

5. Voorwaarden waaronder steunverlening plaatsvindt

5.1. De AWBZ-zorgaanbieder, en de rechtspersoon waarvan de zorgaanbieder onderdeel is, leveren een substantiële eigen bijdrage aan het wegwerken van het negatieve vermogen (inverdiентаakstelling).

5.2. De NZa stelt de financiële steun in jaarlijkse termijnen beschikbaar. In beginsel wordt de financiële steunverlening toegekend in drie tranches. De beschikbaarstelling van de eerste en volgende tranches vergen een expliciete en afzonderlijke besluitvorming van de NZa, waarbij telkens rekening wordt gehouden met de financiële positie van de AWBZ-zorgaanbieder op dat moment. De tweede en volgende termijnen worden niet eerder beschikbaar gesteld dan nadat de AWBZ-zorgaanbieder en het zorgkantoor via een financiële rapportage hebben aangetoond aan de voor de eerdere termijn gestelde voorwaarden te hebben voldaan.

5.3 De AWBZ-zorgaanbieder waarborgt dat de AWBZ-steun niet kan weglekken naar andere onderdelen van de zorgaanbieder of de rechtspersoon waarvan de zorgaanbieder onderdeel uitmaakt. De AWBZ-zorgaanbieder toont via de financiële rapportage bedoeld in onderdeel 5.2 aan dat geen weglek van AWBZ-steun plaatsvindt.

5.4 De AWBZ-zorgaanbieder beschikt over goed bestuur, goed toezicht en een ordelijke bedrijfsvoering waarbij de zorgbrede governancecode als uitgangspunt geldt.

5.5 De Raad van Toezicht van de AWBZ-zorgaanbieder, en zonodig het zorgkantoor of de NZa, zien toe dat de honorering van de vertrekkende en nieuwe bestuurders en toezichthouders voldoen aan de maatschappelijk gestelde normen.

6. Oordeel staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

6.1 Indien de NZa voornemens is om het steunverzoek af te wijzen respectievelijk om geen volgende tranche beschikbaar te stellen, stelt de NZa de staatssecretaris van VWS op de hoogte van dit voornemen. Als de Staatssecretaris oordeelt dat het voortbestaan van de AWBZ-zorgaanbieder noodzakelijk is gelet op de continuïteit van zorg, verzoekt zij de NZa steun te geven respectievelijk de steun te continueren. Als de NZa dit verzoek opvolgt, kan de NZa zonodig aan de steunverlening aanvullende voorwaarden stellen.

TOELICHTINGKenmerk
CA-398Pagina
4 van 5

In het kader van de invoering van zorgzwaartebekostiging zijn de beleidsregels doorgelicht. De beleidsregel 'Instelling in financiële problemen' sprak nog van WVG en CTG en behoefde aanpassing. Deze beleidsregel is voor de AWBZ-zorg geüpdate en heet 'steunverlening AWBZ'. De voorwaarden voor steunverlening zijn aan de eisen van de tijd aangepast. Ook is de rol van het zorgkantoor aangescherpt. Op verzoek van de staatssecretaris is een regeling omtrent de bezoldiging voor de vertrekkende, en nieuwe, bestuurder en toezichthouder opgenomen.

*Artikelgewijze toelichting**Artikel 3*

Indien het verzoek eenzijdig door de AWBZ-zorgaanbieder is ingediend, zal de NZa het verzoek niet in behandeling nemen.

Als het verzoek niet schriftelijk, gemotiveerd en adequaat door de AWBZ-zorgaanbieder onderbouwd, zal de NZa het verzoek niet in behandeling nemen.

Een adequate onderbouwing bestaat in ieder geval uit:

- Verklaring over continuïteit van de zorg afgegeven door zorgkantoor;
- Meest recente jaarrekening met accountantsverklaring en (concept) jaar- en halfjaarcijfers van het lopende jaar;
- Het saneringplan dient voorzien te zijn van een exploitatiebegroting en vermogensoverzicht voor de komende drie jaar vanaf het jaar dat steun wordt gevraagd. Hierin dient ook rekening gehouden te worden met de inverdientaakstelling door de zorgaanbieder.

Steunverlening als bedoeld in de beleidsregel betreft balanssteun.

De NZa benadrukt, ook door de aanpassing van de beleidsregel aanvullende inkomsten, dat de AWBZ-geldstroom financieel gescheiden dient te zijn van andere geldstromen, zoals de Wet Maatschappelijke ondersteuning en private initiatieven.

Artikel 4

In dit onderdeel is het uitgangspunt voor toepassing van de beleidsregel neergelegd: continuïteit van AWBZ-zorg. Op grond van artikel 6, derde lid, van de AWBZ heeft het zorgkantoor een zorgplicht, de plicht tot het borgen van de continuïteit van zorg, jegens eenieder in zijn zorgkantoorregio die aanspraak heeft op AWBZ-zorg.

Van steunverlening op grond van deze beleidsregel kan slechts aanleiding bestaan als de zorgverzekeraars, vertegenwoordigd door het zorgkantoor, als gevolg van financiële moeilijkheden van een gecontracteerde zorgaanbieder niet in staat zullen zijn er (duurzaam) in voldoende mate voor zorg te dragen dat verzekerden de zorg verkrijgen waarop zij op grond van de AWBZ aanspraak hebben, met als gevolg dat de continuïteit van AWBZ-zorg niet langer geborgd kan worden. Het gaat derhalve niet primair om de continuïteit van (de rechtspersoon van) een zorgaanbieder.

Ook is van belang dat een steunverzoek niet kan worden ingediend teneinde fricties tussen de vraag naar AWBZ-zorg en de beschikbare financiële middelen in de zorgkantoorregio op te lossen. In die situaties beogen de 0,5 % margeregeling en de knelpuntenprocedure te voorzien.

Kenmerk
CA-398

Pagina
5 van 5

Steunverlening kan alleen worden toegekend ter borging van de continuïteit van die AWBZ-zorg die niet op een andere wijze dan middels steunverlening kan worden geborgd.

Artikel 5

De Staatssecretaris van VWS hecht er aan dat in het geval een zorgaanbieder een beroep doet op steunverlening, die slechts mag worden verstrekt als er voorwaarden worden gesteld aan de hoogte van de salarissen van bestuurders en aan eventuele vertrekpremies. De AWBZ-zorgaanbieder dient geldende Zorgbrede Governancecode na te leven.

Dat wil zeggen dat de hoogte van het inkomen van nieuwe bestuurders niet hoger mag zijn dan op grond van één van de twee salarisadviesregelingen, die van de NVTZ of die van de NVZD. Vertrekpremies mogen niet hoger zijn dan één jaarsalaris. De Raad van Toezicht moet aantoonbaar hebben geprobeerd om ook bestaande contracten met bestuurders in die richting bij te stellen. Dat laatste geldt sterker als in het plan van aanpak ook salarisoffers worden gevraagd van het overige zittende personeel. Voor zover het toekomstige kabinetsbeleid voor de inkomens van bestuurders in de semi-publieke sector strenger in wetgeving wordt neergelegd dan het voorgaande, zal een zorgaanbieder aan die nieuwe wetgeving moeten voldoen wil ze in aanmerking mogen komen voor steunverlening.